

De studentenoppositie in Nederland

I. Inleiding

II. Het LOG

- a. structurele problemen
- b. rol v.d. ASVA
- c. studieloon / studiefinanciering
- d. functioneren v.h. LOG
- e. aanhang LOG-organisaties
- f. LOG en "Student"; LOG-krant
- g. LOG en STUDAIR
- h. activiteiten: demonstraties op 2 maart, 27 april, 8 mei
- i. het LOG en de NAVO

III. Extremistische invloeden in de studentengemeenschap

- a. de CPN
- b. de KSB
- c. de MLS

IV. Interuniversitair Studentenoverleg (ISO)

V. Conclusie

VI. Overzicht Universiteiten

Dit rapport bestaat uit 32 blz.

I. Inleiding

In de navolgende beschouwing over de stand van zaken in de Nederlandse Studentenbeweging worden de ontwikkelingen in 1973 en begin 1974 belicht, met name in verband met pogingen de studenten te blijven activeren tegen de collegegeldverhoging en de hiermee verband houdende studiefinanciering.

Sinds het begin van het collegejaar 1973/74 is de belangstelling van de studenten voor bedoelde activiteiten niet erg groot. Enerzijds heeft dit wellicht te maken met de inmiddels lange duur van de boycot-acties, het geringe resultaat daarvan en het feit dat de indiening en de behandeling van de wetswijziging inzake de f 1000,- langer zijn uitgebleven dan de studenten hadden gedacht.

Anderzijds zullen ook de onderlinge tegenstellingen, die van de oprichting af in het Landelijk Overlegorgaan van Grondraadsbesturen (LOG) zijn opgetreden, daaraan niet vreemd zijn.

Aandacht wordt ook besteed aan een voor dit voorjaar gepland anti-NAVO-congres, aan de toenemende belangstelling van studenten voor de CPN en de pogingen van de Kommunistische Studentenbond (KSB) in verschillende universiteitssteden voet aan de grond te krijgen.

In het volgende wordt vooral over het LOG en de belangrijkste grondraden gesproken. Daarnaast wordt in het kort en voorzover de informatie zulks toelaat, ook de situatie in de overige studenten-vertegenwoordigingen belicht.

II. Landelijk Overlegorgaan van Grondraadsbesturen (LOG)

a. Structurele problemen

Eind 1971, binnen een half jaar na de oprichting van het LOG, ontstonden reeds problemen rond de oorspronkelijke opzet van dit overlegorgaan, dat bedoeld was als een soort federatie van grondraadsbesturen (=besturen van plaatselijke studentenvertegenwoordigingen) en dat tot stand was gekomen uit louter opportuniteits-overwegingen. Eén der grondraden kwam namelijk met het voorstel op een landelijk congres gemeenschappelijke uitgangspunten te formuleren, om daarmee de grondslag te leggen voor een in de toekomst verder uit te bouwen ideologie van de gehele studenten-oppositie.

Er ontstonden n.a.v. dit voorstel zulke heftige meningsverschillen, dat een breuk dreigde. Daarbij ging het voornamelijk om het standpunt van de Algemene Studentenvereniging Amsterdam (ASVA), die een ideologische eenheid op basis van de "politieke vakbondsgedachte" *) voorstond. Vooral Delftse studenten kwamen tegen deze gedachte in verzet. Zij wensten politieke kwesties (Vietnam!) niet te koppelen aan de verdediging van de studentenbelangen.

Na langdurig overleg vonden de grondraden elkaar op basis van de uitspraak dat het nuttig zou zijn in één of andere vorm een studentenbijeenkomst te organiseren om een program van eisen aan de regering op te stellen.

*) De ASVA verstond onder een politieke vakbond een belangenorganisatie die, op basis van een marxistische maatschappij-visie, tevens oog had en bereid was zich in te zetten voor politieke kwesties.

De manifestatie die, na diverse onderlinge moeilijkheden, op 11 november 1972 in Amsterdam plaatsvond, werd voor de verschillende LOG-partners een teleurstelling. De toespraken waren van een laag politiek gehalte en het actieperspectief t.a.v. de intrekking van de 1000-guldenwet kwam niet of nauwelijks uit de verf. Vooral de Vereniging voor Studie- en Studentenbelangen te Delft (VSSD) was erg kritisch in haar evaluatie van de bijeenkomst. Zij stelde o.m. dat "iedere poging om aan de belangenbehartiging de dimensie van een algehele vakbondsstrategie en algemene anti-kapitalistische strijd te verbinden, een frustratie betekende voor het goed functioneren van het vakbondsapparaat".

b. De rol van de ASVA

Vermoedelijk (mede) als gevolg van de oppositie van andere LOG-partners (vooral van de VSSD, maar later ook van de Utrechtse studenten, verenigd in de Utrechtse Studenten Faculteiten (USF)), alsook van kritiek uit eigen gelederen, wijzigde de ASVA na de manifestatie van november 1972 haar opstelling. Het bestuur stelde nu vast dat een door de ASVA gewenst congres "geen manifestatie van de politieke eenwording van de studentenbeweging en van de ideologische betekenis van het politieke vakbondsconcept kon zijn".

Wellicht was het de ASVA duidelijk geworden dat, wilde zij een leidende rol in het LOG spelen (een rol die zij zichzelf van het begin af aan heeft toebedeeld), zij zich in ieder geval wat soepeler moest opstellen. Niet alle ASVA-bestuurders waren het echter met dit nieuwe standpunt eens. Op een in januari 1973 gehouden ASVA-seminar stelde de toenmalige voorzitter dat de andere grondraden zich naar de ASVA moesten richten, omdat deze grondraad leiding gaf aan de strijd.

LOG-seminar in augustus 1973

Het bleef touwtrekken. Tijdens een op 10, 11 en 12 augustus 1973 in Drienerlo gehouden LOG-seminar stelde voorzitter voor om eind september 1973 een landelijke studentendemonstratie te organiseren, gericht op de volledige intrekking van de 1000-guldenwet. Bij de meerderheid van de ca. 100 aanwezigen vond dit voorstel evenwel geen weerklank. Ook het plan om tegen dat tijdstip per universiteitsstad een actie te houden werd verworpen. Als bezwaar werd aangevoerd dat men op dat tijdstip nog niet kon zeggen of er de volgende maand reeds voldoende concrete punten waren waartegen gedemonstreerd kon worden. Nadat de ASVA had toegezegd over deze materie een discussie-stuk samen te stellen, werd besloten over deze kwestie op korte termijn in klein beraad nader te spreken. Daarna zou het stuk aan de grondraden worden voorgelegd.

De resultaten daarvan waren blijkbaar zo positief dat door de LOG-partners werd besloten inderdaad actiedagen te organiseren, waarbij de 1000-gulden-boycot gekoppeld werd aan de problematiek van de studiefinanciering.

c. Studieloon/studiefinanciering

De beide eerste dagen van het al genoemde LOG-seminar werden voornamelijk besteed aan uitvoerige debatten over een eventueel studieloon. Vooral de ASVA bleek daarvan een warm voorstander te zijn, terwijl met name de Groningse studenten en ook de Delftenaren er tegen waren.

De discussies over deze materie leidden toch tot het unanieme standpunt dat het geen zin zou hebben de eis "studieloon nu" te stellen. Ook de ASVA zag blijkbaar in dat dit voor het moment geen haalbare zaak was. Wel wilde ASVA (evenals de Groningse Studentenbond) studieloon als eis voor de toekomst handhaven. "Delft" vond een en ander te ver gaan en was uitsluitend geporteerd voor concrete verbeteringen.

Inmiddels besloot het LOG te gaan werken aan concrete verbeteringen inzake de studiefinanciering. In november/december werd een landelijke studentenbudgetonderzoek, in samenwerking met deskundigen, aangekondigd. Met name wenste men een beter inzicht te krijgen in de verhouding van het inkomen van de student tot dat van zijn ouders, in het bestedingspatroon en eventueel de leefgewoonten van de student met betrekking tot zijn inkomen.

Niettemin duurde de onenigheid voort. Op een in januari 1974 gehouden LOG-seminar voor bestuursleden bleken alle grondraden, op die van Delft na, ervoor geporteerd te zijn de eis van studieloon vast te leggen in een nota over studiefinanciering. Daarbij ging men er van uit dat het onderwijs een collectieve voorziening is en om die reden gratis dient te zijn. Daarbij zou het inkomen van de ouders buiten beschouwing moeten worden gelaten.

Deze gang van zaken was voor een groep van Delftse studenten-activisten een reden om aan de overige beleidsraden en besturen mee te delen, dat zij niet accoord konden gaan met dit standpunt. Zij voegden daaraan zelfs het dreigement toe, dat, indien de nota aldus zou worden opgesteld, het LOG voor het eerst sedert zijn oprichting niet als eenheid naar buiten zou kunnen optreden. Daaruit zouden dan moeilijkheden kunnen ontstaan bij nog te voeren gesprekken met vertegenwoordigers van vakbonden en politieke partijen.

In eerste instantie leek het er op dat in ieder geval de ASVA zich niets aantrok van dit dreigement. In de tekst van LOG-krant no.7, waarin de aankondiging voor de demonstratie van 2 maart j.l. was opgenomen (en waarvan de Amsterdammers de lay-out en de druk verzorgden), werden zelfs, met grote letters en in een kader, als eisen naar voren gebracht: "goed en gegarandeerd inkomen", "studieloon" en "geen rentedragende leningen".

Toch was er de grondraden kennelijk wel iets aan gelegen om de VSSD te vriend te houden. Al was het alleen wegens het feit dat deze grondraad 25% van de onkosten door het LOG gemaakt, voor haar rekening neemt. In de definitieve tekst van de "LOG-nota studiefinanciering", die in maart j.l. verscheen, komt het woord studieloon niet meer voor. Wel stelt het studentenoverleg dat het recht op onderwijs voor iedereen gegarandeerd moet worden in het recht op inkomen. Net zoals andere bevolkingsgroepen, aldus het LOG, recht hebben op een minimum inkomen (werkende jongeren, militairen, bijstandtrekkers), moet ook het recht op inkomen voor de student in principe gegarandeerd worden. D.w.z. recht op een minimum inkomen voor alle jongeren vanaf een bepaalde leeftijd, ongeacht de werkzaamheden van betrokkenen.

Alhoewel zulks niet met zekerheid vaststaat, bestaat de mogelijkheid dat ook Delft water in de wijn deed en accoord ging met deze "verbloemde" oplossing. Wellicht waren de Delftenaren van mening toch iets positiefs te hebben bereikt.

d. Funktioneren van het LOG

In april 1974 stelde de VSSD een nieuwe brief op, eveneens gericht aan de beleidsraden en besturen van de overige grondraden.

Daarin werden voorstellen gedaan teneinde het LOG beter te doen functioneren dan dit, volgens Delft, het afgelopen halfjaar het geval was geweest.

Allereerst werd in deze brief vastgesteld dat het LOG nog steeds als overlegorgaan fungeert en dat er volstrekt geen aanleiding bestaat om daaraan een andere inhoud te geven dan zoals die destijds werd geformuleerd, nl. het coördineren van acties en het bespreken van landelijk te organiseren activiteiten. Volgens Delft houdt een en ander tevens in dat in het LOG geen besluiten kunnen worden genomen met meerderheid van stemmen, maar uitsluitend unaniem. In de praktijk zou er dat, volgens deze grondraad, op neerkomen dat daarbij het standpunt dat het minst ver gaat bepalend is.

Mede om deze reden dienen discussies in het LOG plaats te vinden op basis van stukken, die tijdig van te voren worden rondgestuurd. Aan de discussies in het LOG dienen discussies in de grondraden vooraf te gaan, waarbij argumenten voor en tegen het standpunt van andere grondraden betrokken dienen te worden. Vervolgens moeten van deze LOG-vergaderingen verslagen worden gemaakt, die tijdens de daarop volgende vergadering moeten worden goedgekeurd. Tenslotte, zo eindigde de brief, moet de vergaderfrequentie van het LOG worden teruggebracht van eenmaal per week naar eenmaal per veertien dagen.

Het is niet bekend hoe de overige grondraden op deze brief gereageerd hebben. Gelet op vroegere berichten uit het LOG-beraad, kan verondersteld worden dat zowel de Amsterdammers als de Groningers niet al te enthousiast zullen zijn. Vertegenwoordigers van beide grondraden maakten zich bij de discussie over het studieloon met name schuldig aan het steeds maar weer terugkomen op eigen, in een vroeger stadium ingenomen standpunten, alhoewel het LOG als geheel daarover reeds een besluit had genomen. Zouden de vergaderingen genotuleerd zijn, dan was zulks onmogelijk geweest.

Vooralsnog ziet het er dan ook naar uit dat deze voorstellen van Delft weer aanleiding zullen geven tot nieuwe moeilijkheden in het LOG.

e. Aanhang LOG-organisaties

Volgens recente gegevens zijn ruim 20.000 studenten via hun grondraden bij het LOG aangesloten. Delft (VSSD) is nog steeds de grootste grondraad en telt een kleine 6000 leden; de Utrechtenaren (USF) komen tot 4000, terwijl de ASVA er ca. 3700 heeft. Daarna komen de Studentenraad van de VU (SRVU) met 2200 leden, Groningen (GSB) met 2000 en Wageningen met 1900. Kleine grondraden zijn die van Leiden (LSB) met ca. 450, Nijmegen (USN) met 300 en Twente (SRD) met ongeveer 200 studenten. Van Rotterdam (ARSB) zijn geen gegevens voorhanden.

Uit de cijfers blijkt, dat de meeste grote grondraden sinds begin 1973, leden hebben verloren. De VSSD ging er ca. 12% op achteruit; de USF 11%; de ASVA ca. 12%; de SRVU ruim 13%. De WSO (Wageningen) bleef in aantal gelijk, Groningen ging minimaal vooruit, Nijmegen ook, terwijl de LSB en de SRD (veel) meer leden werven dan in 1973. De stijging daar bedroeg resp. 80 en 60%.

In werkelijkheid is de achteruitgang in de grotere grondraden veel groter dan bovenstaande percentages aangeven, aangezien het aantal studenten per universiteit aanzienlijk is gestegen. Ook de winstpercentages in Leiden en Twente dienen derhalve in dit licht te worden gezien.

f. LOG en "Student"

De positie van het LOG t.a.v. het landelijk studentenblad "Student" is sedert september 1972 versterkt. Omstreeks die tijd werd, na overleg tussen LOG en redactie van dit blad, besloten dat de hoofdredacteur en de directeur voortaan met tweederde meerderheid van stemmen zouden worden benoemd, geschorst en ontslagen door het stichtingsbestuur van het Algemeen Studenten Persbureau (ASP), dat dit studentenblad uitgeeft. Het stichtingsbestuur bestaat thans uit twee afgevaardigden van de "Student"-redactie en drie vertegenwoordigers van het LOG t.w. namens
de ASVA, namens de VSSD en
de GSB. voor

Begin 1973 werd , na door de GSB gecandideerd te zijn, tot hoofdredacteur benoemd. Per 1-1-1974 werd hij blijkbaar herbenoemd, ondanks de bezwaren die er in het LOG in de loop van 1973 tegen zijn beleid en dat van zijn mede-redacteuren waren gerezen. Dat gold met name t.a.v. het "inschrijvingsnummer" dat in augustus 1973 verscheen in een oplage van 110.000 exemplaren. Ook een volgend nummer, waarin aandacht werd besteed aan het standpunt van het LOG inzake de studiefinanciering, ontmoette kritiek.

LOG-krant

Sinds januari/februari 1972 verschijnt op ongeregelde tijden de "LOG-krant". Inmiddels zijn van deze krant 7 nummers verschenen. Het laatste nummer handelde voornamelijk over de studiefinanciering. De oplage bedroeg ca 80.000 exemplaren.

g. LOG en STUDAIR

Het bestuur van de Students Association for International Relations (STUDAIR) is onlangs uitgebreid met twee afgevaardigden van het LOG. Voorts bestaat de helft van de beleidsraad van dit studentenreisbureau, die 8 leden telt, uit LOG-vertegenwoordigers. De beleidsraad geeft bindende adviezen aan het bestuur. Alle belangrijke beslissingen worden door de beleidsraad genomen, terwijl zij ook het bestuur benoemt. STUDAIR, dat in mei 1969 werd opgericht, wil zich ook met reizen naar Oosteuropese landen gaan bezighouden. Voor de komende zomer wil het reisbureau bij voldoende deelname een reis van vier weken naar China organiseren.

Alle leden van de grondraden zijn automatisch lid van STUDAIR, dat bijkantoren heeft in een aantal grondraadskantoren.

h. Aktiviteiten: 2 maart, 27 april, 8 mei

Eind november 1973 werd duidelijk, dat de ASVA, ondanks de aanvankelijke bezwaren van de overige LOG-partners, was blijven vasthouden aan de gedachte om in Den Haag een grote, landelijke demonstratie te organiseren ter gelegenheid van de behandeling van de wetwijziging tot verlaging van het collegegeld. Immers, aldus de ASVA (eind januari):

"Twee jaar strijd tegen de f 1000,--wet, met een groeiend percentage boycotters, kunnen niet zomaar verloren gaan. De wet moet ingetrokken worden en daarvoor zullen wij voor actie moeten zorgen. Het is duidelijk, dat de confessionelen speculeren op een gebrek aan actie, zoals dit zich in de afgelopen tijd ook heeft voorgedaan. Een alert en initiatiefrijk ingrijpen is derhalve geboden."

Besloten werd later deze manifestatie in Amsterdam te houden en wel op 2 maart 1974. Er namen ook verschillende organisaties van hoger beroepsonderwijs aan deel, zoals de HTS-Unie, het LOSSA (Landelijk Overleg van Studenten aan Sociale Academies), de HASU (Hogere Agrarische Studenten Unie), de VSSL (Vereniging voor Studerende aan Scholen voor Laboratoriumpersoneel), de HBO-contactgroep Amsterdam en de HBO-Bond Groningen. Het aantal deelnemers bedroeg \pm 4000.

De volgende eisen werden gesteld:

optrekking van de HBO-beurzen tot het niveau van het wetenschappelijk onderwijs;

volledige intrekking van de 1000-gulden-wet;

geen navordering van het collegegeld;

betaalbare huren voor alle jongeren;

intrekking van de huurverhoging en 600 gulden prijscompensatie.

De relatie van het LOG tot HBO-studenten is niet zo vreemd.

Behalve dat bijv. enige jaren geleden de ASVA haar lidmaatschap ook voor deze studenten openstelde en in die periode zelfs een HBO'er als secretaris had, trad tijdens een half december 1973 gehouden bijeenkomst van HBO-studenten in Amsterdam tegen de integratie van het HBO in het WO, ook een LOG-vertegenwoordiger op. Dat gebeurde in de persoon van , voorzitter van de ASVA, die de aanwezigen - er waren er volgens een persbericht meer dan 1000 - verzekerde dat ook de studenten en docenten van het wetenschappelijk onderwijs tegen deze plannen waren.

Bij deze ene demonstratie bleef het niet. Op 27 april d.a.v. werd in Delft een betoging gehouden tegen de studentenstops. Deze werd door het LOG samen met het Communistische Algemeen Nederlands Jeugd Verbond (ANJV) georganiseerd. Op 8 mei j.l. hield het LOG in Den Haag in verband met de behandeling van de wetswijziging, die een collegegeldverlaging van f 1000,-- tot f 500,-- beoogde, opnieuw een demonstratie.

1. Het LOG en de NAVO

Nadat de ASVA eind oktober 1973 had aangekondigd in april 1974 een driedaags anti-NAVO-congres te zullen organiseren ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van deze verdragsorganisatie, werd daarover lange tijd niets meer vernomen. In de loop van februari 1974 kwam ASVA evenwel met een nieuw plan.

Het lag in de bedoeling eind maart-begin april, plaatselijke activiteiten te organiseren, die moesten uitmonden in een "landelijke dag" met o.a. een forum van woordvoerders van politieke partijen. Een en ander zou als basis kunnen dienen voor een landelijk anti-NAVO-congres, dat in oktober 1974 georganiseerd zou worden. Tijdens een bijeenkomst van de sectie buitenland van het LOG zouden de meeste grondraden met dit ASVA-voorstel hebben ingestemd.

Uiteindelijk kwam er van dit ASVA-plan weinig terecht. Het landelijk karakter bleef eigenlijk beperkt tot het uitgeven van een brochure door de ASVA, de SRVU en de grondraden van Groningen, Leiden, Nijmegen, Rotterdam, Twente, Utrecht en Wageningen (Delft werd niet vermeld). De titel van de brochure was "25 jaar NATO, 25 jaar teveel, discussiemateriaal over achtergronden van een verdragsorganisatie".

Wat de activiteiten zelf betreft, deze bleven beperkt tot een op 26 april 's avonds en 27 april overdag j.l. in Amsterdam gehouden zogeheten "landelijke manifestatie", waaraan hooguit 80 personen deelnamen.

Bij de bespreking van hoger genoemde ASVA-plannen in het LOG rezen o.m. bezwaren tegen het voeren van bepaalde leuzen, zoals "Nederland uit de NAVO", die men te controversieel vond.

Met name de Studentenraad van de VU (SRVU) had hiertegen bezwaren. De ASVA bleek daarop wel bereid de leuze in de vragende vorm te stellen: "Nederland uit de NAVO?"

Gezien de positie van de CPN-leden in het bestuur van de ASVA moet wel aangenomen worden dat de CPN iets te maken heeft gehad met het besluit anti-NAVO-activiteiten te organiseren. Wellicht wijst daarop ook het gebruik van de oude CPN-leuze "Nederland uit de NAVO".

Overigens blijft het een vreemde zaak dat het LOG wel overleg pleegde over de leuzen doch blijkbaar niet over het tijdstip van deze activiteit. De bijeenkomst van de 27ste april viel namelijk gedeeltelijk samen met de die dag in Delft georganiseerde demonstratie van LOG en ANJV tegen de vergadering van de Academische Raad over de studentenstops. Een en ander zal ongetwijfeld van invloed zijn geweest op de belangstelling voor het anti-NAVO-gebeuren, aangezien aan de betoging in Delft werd deelgenomen door studenten uit Amsterdam, Delft, Groningen, Leiden en Utrecht.

III Extremistische invloeden in de studentengemeenschap

a. De CPN

Sinds begin 1972 valt een opmerkelijke stijging te constateren van het aantal studenten dat lid van de CPN wordt. Met name is dit het geval in Amsterdam.

Voor de verkiezingen van voorjaar 1974 riepen in Amsterdam studenten op om op de communistische partij te stemmen:

De studentleden van de CPN worden verondersteld op normale wijze deel te nemen aan de activiteiten van de (buurt)afdelingen van de CPN. Zij zijn verkiesbaar voor bestuursfuncties, zowel in de afdelingen als in de districten.

b. Kommunistische Studentenbond (KSB)

Sommige studenten voelen zich meer aangetrokken tot maoïstische groeperingen, zoals de Marxistisch-Leninistische Studentenbond (MLS) en de Kommunistische Studentenbond (KSB). Vooral de laatste organisatie doet pogingen haar invloed in de studentenwereld uit te breiden en naar het zich laat aanzien, niet zonder succes. Behalve in Tilburg en Eindhoven, is zij nu ook actief aan de UvA. Voorts kunnen ook Utrecht en Driebergen (sociale academies) in dit verband worden genoemd.

De KSB ontstond eind 1971 na moeilijkheden in de MLS, de studentenorganisatie van de pro-Chinese Kommunistische Eenheidsbeweging Nederland (ML) in verband met een scheuring in die groepering. Het merendeel van de aangesloten studenten ging met de zich van de KEN afsplitsende groep mee, die zich aanvankelijk Kommunistische Partij Nederland (KPN/ML), later Socialistische Partij (SP) noemde.

Voornamelijk in Tilburg bleef de studentenaanhang voor de KEN behouden. Deze richtte daarop de KSB op. Deze bond is organisatorisch zelfstandig, maar tegelijkertijd politiek ondergeschikt aan de KEN. Dit laatste betekent, dat de KSB als instrument van de zgn. bondgenotenpolitiek de politieke lijn van de KEN t.a.v. studenten uitvoert.

Volgens de KSB betekent organisatorische onafhankelijkheid, dat zij als een zelfstandige communistische studentenorganisatie zelf de zgn. bondgenotenpolitiek moet uitwerken. Concreet zal de KSB de studenten moeten winnen voor "de strijd voor het socialisme en tegen het reformisme en revisionisme". En dat niet alleen binnen de universiteit, maar ook er buiten.

Onder revisionisme rekent de KSB blijkbaar ook het volgens haar foutieve standpunt van het LOG en de aangesloten grondraden ten aanzien van de agitatie tegen de f 1000,--wet. De KSB is van mening dat studenten over het algemeen niet zo benadeeld worden als de grondraden wel suggereren. De f 1000,--kwestie moet worden gezien in het kader van het regeringsbeleid dat, volgens de KSB, er op gericht is de financiële lasten als gevolg van bezuinigingen, af te wentelen op de arbeidersklasse, waardoor haar levenspeil direct wordt aangetast.

De KSB is van mening, dat de verhoging van het collegegeld slechts een vermindering betekent van de privileges van de studenten.

De KSB vindt het gelijkstellen van de materiële belangen van arbeiders en studenten, zoals het LOG doet, pure demagogie. Dat schijnverbond met de arbeidersklasse is een façade, waarachter studenten slechts op basis van hun onvrede over de aantasting van hun privileges worden gemobiliseerd. Daarbij wordt voorbijgegaan aan de opleiding die studenten aan de universiteit krijgen, om later "in dienst van het kapitaal te gaan werken in een positie waarin men de macht van het kapitaal tegenover de arbeidersklasse vertegenwoordigt".

De KSB daarentegen gaat uit van de belangen die studenten met de arbeidersklasse gemeen hebben. D.w.z. dat de studenten de strijd moeten aanbinden tegen de inhoud van het huidige onderwijs dat "hen tracht te onderwerpen aan het streven van het kapitaal om winst te maken en om hen vervolgens tot handlangers van de bestaande uitbuiting en onderdrukking te maken".

De KSB lijkt gestaag aan invloed te winnen. Dat is inmiddels ook tot de ASVA doorgedrongen: tijdens een op 21 november '73 in Amsterdam gehouden demonstratie i.v.m. de gebeurtenissen in Griekenland, zag de KSB kans een eigen groep in de stoet te vormen, hetgeen door de ASVA bepaald niet gewaardeerd werd.

Een en ander had tot gevolg dat voor de op 2 maart j.l. gehouden gezamenlijke LOG-HBO demonstratie in Amsterdam 80 ordewachten werden aangesteld, die tussen de demonstranten werden gedirigeerd om de gehele actie volgens de plannen te doen verlopen.

Ook tijdens de eerstejaarsopvang in augustus-september 1973 was de KSB actief. Ca. 15 activisten van deze organisatie gaven zich toen uit als mentor van de ASVA, t.b.v. voorlichting aan aankomende studenten.

Organisatorisch kent de KSB cellen en sympathisantengroepen. In steden waar noch een cel, noch een groep is, werkt de KSB aan de opbouw van een correspondentennet t.b.v. het periodiek "Rode Studenten Pers". Voorzover bekend heeft de KSB cellen in Eindhoven, Tilburg en Driebergen (aan de sociale academie De Horst aldaar) en sympathisantengroepen in Amsterdam en Utrecht (o.a. aan de School voor de Journalistiek). De situatie in Nijmegen en Rotterdam is nog onduidelijk.

In Tilburg werden bij de verkiezingen voor de Hogeschoolraad in april 1973 drie kandidaten van de KSB en één sympathisant, die het programma van deze organisatie onderschreef, als lid gekozen.

De invloed van de KSB in Tilburg is vrij groot. Op een onlangs gehouden vergadering van de Hogeschoolraad eiste de KSB-fractie dat er dit jaar geen studenten Almanak zou verschijnen. Dit omdat de fractie van mening was dat deze publicatie een inbreuk op de privacy van de studenten betekende. Deze KSB-eis haalde een meerderheid van stemmen.

Over het landelijk aantal leden van de KSB zijn geen exacte gegevens bekend. Volgens een globale schatting ligt dit cijfer evenwel niet boven de 200.

c. MLS

Behalve tegen het LOG en de grondraden, keert de KSB zich ook tegen de MLS, die eveneens actie voerde tegen de f 1000,--. De MLS zag deze strijd als gericht tegen de begrotingspolitiek van de regering, als gevolg waarvan het levenspeil van de arbeiders zou worden aangetast.

Alhoewel de MLS, die het periodiek "Dien het Volk" uitgeeft, nog een tiental afdelingen zou hebben, wordt de laatste tijd weinig meer over haar activiteit vernomen. De MLS zou weinig wervingskracht onder de eerstejaars-studenten hebben. Een en ander zou o.m. veroorzaakt worden door de sterke discipline binnen deze organisatie. Het ledental van de MLS wordt geschat op hoogstens 100.

IV. Interuniversitair Studentenoverleg (ISO)

Volledigheidshalve zij vermeld, dat in "concurrentie" met het LOG begin 1974 het "Interuniversitair Studentenoverleg" werd opgericht.

Dit ISO bestaat uit een aantal gematigde studentengroeperingen, die zich bewust afzetten tegen de in hun ogen extreme opstelling van het LOG en de daarin participerende grondraden.

Voorzover bekend nemen de volgende organisaties in het ISO deel:

OBAS (= Organisatie voor Belangenbehartiging van Amsterdamse Studenten);	UvA
VUSO (= Vrije Universiteits Studentenoverleg);	VU
GROS (= Gronings Studentenoverleg);	RU Gron.
WSO (= Wagenings Studentenoverleg);	LH Wag.
Centrumgroepering;	RU Leiden
Erasmuslijst.	Erasmus-univ.R'dam

V. Conclusie

De studentenoppositie in Nederland bevindt zich thans in haar derde fase.

Na de periode van de Studentenvakbeweging (SVB), die zich "syndicalistisch" noemde en streefde naar verbetering van de studentenvoorzieningen en democratisering van de studentenbeweging, volgde de "anti-autoritaire", op de Duits-Amerikaanse filosoof MARCUSE geïnspireerde fase. De fase waarin de studentenoppositie zich thans bevindt, zou men de marxistische kunnen noemen; de actieve kern van het studentenverzet tegen (maatregelen van) de overheid oriënteert zich onmiskenbaar op een aantal varianten van het marxisme-leninisme. In Nederland is de CPN-variant zonder twijfel dominerend (ASVA!); daarnaast bestaan er enkele maoïstische groeperingen, die wel in getalsterkte maar niet in virulentie voor de CPN-aanhang onderdoen.

Genoemde extremistische groeperingen slagen er regelmatig in, de "mobilisabele", geëngageerde studenten (naar schatting een tien procent van de studentenpopulatie) bij hun akties te betrekken, temeer daar een deel van deze akties gericht is op verbetering van de studentenvoorzieningen ("politieke vakbond"). De "issues" van die akties (studentenstops, studiefinanciering, collegegeld) zullen naar het zich laat aanzien, ook in het komende collegejaar 1974/75 weer aan de orde zijn.

VI. UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

De ASVA, in vroegere jaren onaangevochten de toonaangevende organisatie van studenten aan de UvA, heeft de laatste tijd duidelijk te kampen met moeilijkheden op organisatorisch zowel als op politiek gebied. Mede daardoor liep de belangstelling voor de "boycot-acties" aanzienlijk terug.

De politieke en organisatorische feilen van de ASVA werden uitgebreid aan de orde gesteld tijdens het seminar dat op 18, 19 en 20 januari 1974 werd gehouden.

De ASVA en de CPN

Er werd geklaagd over "het ontbreken van voldoende inzicht in de politieke situatie in Nederland", over "gebrek aan inzicht in de naastbij liggende taken". Het ASVA-kader zou de band met "de massa" hebben verloren, mede door gebrek aan scholing.

De politieke strubbelingen concentreerden zich rond de tegenstelling tussen CPN-leden enerzijds en niet-CPN-leden anderzijds, i.c. in de tegenstelling tussen het ASVA-bestuur en het bestuur van de studievereniging van de politicologiestudenten, "Machiavelli".

In die periode moest een niet-communist, die zich met instemming van het bestuur van "Machiavelli", kandidaat stelde voor het ASVA-voorzitterschap, zich vanwege hun tegenwerking als zodanig terugtrekken. Bij die gelegenheid en ook daarna uitten de politicologen ernstige kritiek op het feit dat nog steeds geen verbetering was opgetreden in de interne situatie van de ASVA. De beslissingen binnen de organisatie werden slechts door een kleine kern genomen, terwijl het bestuur er niet voor terugschrok af en toe zelfs tot ondemocratische praktijken over te gaan (inmenging in interne aangelegenheden van "Machiavelli").

Ook werd het ASVA-bestuur verweten zich teveel aan de CPN te binden. Door de bestuurders van de ASVA werden deze beschuldigingen uiteraard van de hand gewezen.

De ASVA-organisatie

Ook op organisatorisch gebied waren er vele klachten. De notulen van de Beleidsraad werden niet meer gemaakt (althans niet gepubliceerd), waardoor het onmogelijk was geworden het beleid aan de achterban door te geven. Er werd gewezen op de verbrokkeling van de organisatie, nu de Beleidsraad - als hoogste beleidsbepalende instantie van de ASVA - niet meer in staat bleek leiding te geven. Allerlei zelfstandige actiegroepen begonnen binnen en buiten het ASVA-kader zelfstandig op te treden.

Als een eerste remedie tegen de genoemde kwalen bepleitte men (als een aanzet tot verdergaande democratisering) het opruimen van de allengs gegroeide informele structuur ("politieke vriendjespolitiek") in de ASVA.

De op het ASVA-seminar geuite kritiek had wel enig effect. Op een vervolg-seminar werd besloten om voortaan ASVA-ledenvergaderingen met grotere regelmaat te doen plaatsvinden. Daar zouden dan bijv. beleidsbepalende discussies kunnen worden gevoerd. Voorts kwamen tot de conclusie dat het niet juist was geweest om absolute prioriteit aan de 1000-guldenactie te geven. Op dat moment waren vier punten belangrijk, n.l. studentenstops en het capaciteitsprobleem, democratisering, herstructurering en studie-inhoud. Acties daarvoor hadden meer aandacht moeten krijgen, terwijl die vóór studiefinanciering en tegen de F. 1000,- wet daarop hadden moeten aansluiten.

Wat het organiseren van meer ledenvergaderingen betreft is tot nu toe niet gebleken dat het ASVA-bestuur daarmee ernst maakt. Datzelfde kan gezegd worden t.a.v. de notulen van de beleidsraadsvergaderingen. De inhoud daarvan wordt nog steeds spaarzaamlijk vrij gegeven.

De ASVA en de Universiteitsraad

Eind februari 1973 besloot de beleidsraad van de ASVA deel te nemen aan de verkiezingen voor de universiteitsraad, ondanks het besluit van deze raad dat boycottende studenten niet in de kiesregisters werden opgenomen. Volgens de ASVA had zij in maart 1971, toen zij besloot niet mee te doen aan soortgelijke verkiezingen, over het hoofd gezien dat de Wet Universitaire Bestuurshervorming (WUB) een aantal concessies aan de studenten bevatte. Ook waren door massale acties de mogelijkheden voor overwinningen van de studenten in de UR en in de (sub) faculteitsraden groter geworden. Voorts waren de laatste maanden ook delen van de wetenschappelijke staf "gepolitiseerd", waardoor de belangen van de laatste grotendeels zouden overeenkomen met die van de studenten.

Vervolgens slaagde de ASVA er in om in mei in verband met tijdelijke afwezigheid van de voorzitter van de UR deze plaats voor enige maanden te laten innemen door een ASVA-lid.

Tenslotte bleken bij de samenstelling van de vaste raadscommissies van de UR, in elke commissie twee vertegenwoordigers van de ASVA of een ASVA-sympathisant te zitten,

Bij de verkiezingen voor de UR voorjaar 1974 won de ASVA één zetel en bezet nu met haar aanhang 10 van de 11 zetels.

Activiteiten van de ASVA

Ondanks de interne moeilijkheden probeerde het ASVA-bestuur naast de "boycot-acties" ook andere activiteiten te ontwikkelen, met name tegen de huurverhoging van de studentenflats. Daarbij werd het ongetwijfeld gehandicapt door financiële moeilijkheden. (Men bedenke dat tot februari 1974 slechts 3700 leden werden geworven, terwijl een ledenbestand van zeker 6000 noodzakelijk zou zijn om financieel rond te komen.)

De boycotacties startten eind augustus 1973 met een korte bezetting van het inschrijvingsbureau van de UvA door de actiegroep "Pas op de Kleintjes". Een kort daarna gehouden ASVA-seminar, gewijd aan de actieplanning van het komende collegejaar, vermocht buiten het ASVA-bestuur slechts 7 activisten te trekken. Aan een voor 18 september belegde straatbijeenkomst bij de vergaderzaal van de UvA over het actieprogramma, werd door slechts 15 studenten deelgenomen. Op 27 september volgde een protestdemonstratie, die besloten werd met een meeting. Alhoewel daaraan een kleine 500 personen deelnamen, was van enig enthousiasme geen sprake. Het betrof hier een gezamenlijke activiteit van ASVA en SRVU (Studentenraad van de VU).

Op 13 november werd opnieuw een boycotmeeting gehouden. Geëist werd dat de uitkering van de kinderbijslag niet afhankelijk zou worden gesteld van het feit of de student al dan niet stond ingeschreven. Slechts 40 activisten kwamen echter op om deze eis kracht bij te zetten. In een vergadering op 29 november gingen ca. 150 studenten accoord met een motie waarin van de staatssecretaris gevraagd werd het bestuursreglement van de UvA onverkort goed te keuren. Tenslotte organiseerde de ASVA op 11 december een forum over studiefinanciering en op 12 december een demonstratie die o.m. over hetzelfde onderwerp handelde.

Aan deze demonstratie namen ca. 400 studenten deel, waaronder ongeveer 80 kaderleden. Opmerkelijk groot was het aantal eerste- en tweedejaarsstudenten onder hen.

VRIJE UNIVERSITEIT (VU)

De studentenraad van de VU (SRVU) kwam in februari 1973 in het nieuws toen ca. 100 studenten tot een bezetting (van enkele dagen) van de bestuursvleugel van het VU-hoofgebouw overgingen. Zij opende daarmee de rij van een aantal bezettingsacties, die in die maand aan verschillende universiteiten plaatsvonden (de UvA, Eindhoven, Groningen, Leiden, Nijmegen, Rotterdam en Utrecht). De actie was bedoeld als protest tegen de registratie van "boycottende" studenten (d.w.z. studenten die weigerden de f 1000,- collegegeld te betalen).

In mei volgde een bezetting van het Instituut voor Bedrijfspsychologie van de VU door ca. 100 studenten, gericht tegen de "terugdraaiing van hun democratische rechten" en een bezetting van het faculteitsgebouw subfaculteit sociaal-culturele wetenschappen. Ook organiseerden VU-studenten in juni een bezetting (50 man) van een subfaculteitsgebouw ditmaal van de pedagogische en andragogische wetenschappen.

Eind augustus 1973 hielden enkele tientallen studenten een zgn. waarschuwingsbezetting in de vleugel van het VU-hoofgebouw om daarmee te protesteren tegen de eis van het college van bestuur (CvB) dat iedereen die aan de VU studeerde zich voor een bepaalde datum moest laten inschrijven. Tijdens een op 20 september door de SRVU gehouden boycotmeeting, deed Jeroen SARIS, voorzitter van de SRVU, het voorstel de boycot te continueren, waartoe werd besloten. Deze meeting werd gevolgd door een discussie met staatssecretaris KLEIN op 25 september (400 aanwezigen), een demonstratie samen met de ASVA op 27 september (ca. 500 personen), het "inrichten" op 1, 2 en 3 oktober van een "permanent actiecentrum" van de SRVU in het hoofgebouw van deze universiteit.

Dit zgn. actiecentrum, dat tot doel had als coördinerend lichaam voor de studentenactie te fungeren, had weinig om het lijf. Het enige succes van de actie was een kleine toename van het aantal leden van de SRVU. Dat mocht ook wel, aangezien zich medio september nog slechts 1500 leden hadden aangemeld tegen 3000 in het vorige collegejaar.

Het duurde tot eind november voordat de studenten opnieuw in actie kwamen, nu i.v.m. een beslissing van de universiteitsraad waarbij het ging om de vernietiging van een besluit van de faculteitsraad der pedagogische en andragogische wetenschappen om vóór de behandeling in het parlement van de collegegeldwet, geen maatregelen te nemen om de betaling te controleren. Daarop stelden de studenten een schaduw-administratie in, die de tentamenresultaten van de "boycotters" bevatte. Ongeveer 200 studenten bezetten daarop op 29 november twee gebouwen van de subfaculteit sociaal-culturele en pedagogische-andragogische wetenschappen. Daarna volgde een bezetting van het gebouw van de subfaculteit psychologie op 4 december. (Deze werd opgeheven nadat het faculteitsbestuur had beloofd, geen gehoor te zullen geven aan de opdracht van het CvB tot vernietiging van de schaduw-administratie.)

De volgende dag vond een demonstratie plaats waaraan slechts 150 personen deelnamen. Op 7 december bezetten studenten het studie-secretariaat letteren.

Op 13 december eindigde de bezetting van twee instituten van de VU, na ingrijpen van de politie, die handelde op verzoek van het CvB. In de namiddag van deze dag volgde een bezetting door ca. 250 studenten van de bestuursvleugel van het hoofdgebouw. Ook deze eindigde nadat politiehulp was ingeroepen.

SRVU en LOG

Het LOG zag blijkbaar brood in de activiteiten van de VU-studenten. Wellicht verwachtte men er de start van landelijke activiteiten van, een en ander gecombineerd met de situatie aan de TH-Delft (zie hieronder). Dit zou de grote oplage (34.500 exemplaren) verklaren van een gedrukt actie-bulletin onder de titel "De strijd aan de VU". In dit pamflet werd voorgesteld dat de studenten in januari en februari 1974 massaal in actie zouden komen voor de definitieve intrekking van de duizendguldenwet en een goed studiefinancieringsstelsel.

Mede door het uitstel van het indienen van de wetswijziging tot verlaging van het collegegeld, kwam van deze (massale) acties niets terecht. Over het geheel genomen bleven de SRVU-activiteiten beperkt tot het uitgeven van pamfletten waarin men uiting gaf aan zijn ongenoegen over de gang van zaken.

De SRVU en de universiteitsraad

Evenals de ASVA besloot ook de SRVU in 1973 deel te nemen aan de UR-verkiezingen. De SRVU deed dit evenwel niet rechtstreeks maar via de Progressieve Kiesvereniging (PKV). Deze werd begin april 1973 opgericht door zes faculteits- evenveel subfaculteitsverenigingen en de SRVU. Bij de verkiezingen in mei verenigde deze kiesvereniging zoveel stemmen op zich dat 9 van de 11 beschikbare zetels in de UR door kandidaten van de PKV bezet konden worden. Bovendien werd nog een aan de PKV verwante student in de UR gekozen. (50,4% van de studenten nam aan de verkiezingen deel.)

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT

De USF en de CPN

Evenals de ASVA heeft de USF, de Utrechtse Studentenfaculteit (Grondraad van de RU te Utrecht), te maken met het probleem van de CPN-invloed in haar midden. Dit vraagstuk kwam aan de orde aan het begin van het collegejaar 1973/74 toen het voorzitterschap van de USF vervuld werd door een lid van de CPN.

Deze laatste weigerde namelijk, ondanks door de USF gedane toezeggingen, in het Utrechtse "breed Chili-comité" samen te werken met de Kommunistische Studentenbond (KSB). Van dit comité maakten wel de CPN en enige nevenorganisaties deel uit. De voorzitter van de USF wilde, naar hij zei, niets te maken hebben met groepen die zich "links" van de CPN opstellen.

Sommige USF-leden maakten bezwaar tegen de houding en het optreden van hun voorzitter. Er werd een commissie van onderzoek ingesteld, die tot de slotsom kwam, dat de USF (lees: de voorzitter) fouten had gemaakt. De situatie bleef evenwel zoals ze was: de USF bleef deelnemen in het "brede Chili-comité" en hield zich afzijdig van het inmiddels rond de KSB gevormde "Chili Solidariteitscomité Utrecht".

Eind oktober 1973 kwamen de politieke tegenstellingen binnen de USF wederom naar voren tijdens een seminar over studiefinanciering. De USF-voorzitter zag de oplossing voor de problemen in de afschaffing van het kapitalisme, zij het langs parlementaire weg. Twee mede-bestuursleden verlieten daarop de vergadering: een dergelijke stellingname ging hen te ver.

Om het functioneren van het USF-bestuur weer mogelijk te maken, benoemde de USF een "technische voorzitter". De politieke tegenstellingen bleven evenwel bestaan.

De USF en de Universiteitsraad

Nadat de USF in 1971, '72 en '73 de verkiezingen voor de Universiteitsraad had genegeerd, kwam het USF-bestuur in 1974 tot het inzicht dat boycot van de UR niet langer opportuun was. In deze raad hadden inmiddels - ondanks USF-boycot - enige studenten zitting gekregen met wie de USF samenwerking mogelijk achtte. Bovendien achtte men presentatie van de USF-standpunten in de UR noodzakelijk om het contact met de achterban te bewaren.

De USF nam in april 1974 aan de UR-verkiezingen deel onder de naam Progressieve Studenten Organisatie. De PSO leverde tien van de twaalf studenten-candidaten voor de UR.

Aktiviteiten/Akties

In 1973 liet de Utrechtse grondraad zich op het gebied van akties niet onbetuigd. Er vonden bezettingen en demonstraties plaats tegen:

- de collegegeld-wet
- te hoge huren
- studentenstops.

TECHNISCHE HOGESCHOOL DELFT

De VSSD en het LOG

Hoewel de VSSD (de Vereniging voor Studie- en Studentenbelangen te Delft) naar het schijnt in ledental de grootste deelnemer in het LOG is (met ca. 6000 leden), komt dit bij de besluitvorming eigenlijk niet tot uiting. De belangrijkste reden daarvoor is vermoedelijk dat de Delftenaren, gelet ook op wat er in het recente verleden is voorgevallen, niet zo veel voelen voor landelijk overleg.

Interessant is in dit verband, dat tijdens een in januari 1973 gehouden LOG-seminar een gewijzigd Delfts voorstel werd aangenomen, waarbij werd bepaald dat een grondraad zich niet meer mag terugtrekken, indien in het LOG (en daaraan voorafgaand in de grondraden) tot een LOG-activiteit besloten is. Wel blijft de mogelijkheid bestaan om in de periode van besluitvorming aan te geven dat men niet wil deelnemen en dus ook niet financieel wil bijdragen.

"Politeia"-Delft en de CPN

Kort voor de verkiezingen voor de Provinciale Staten in maart 1974, riep de Delftse Socialistische Studentenvereniging "Politeia" in een stemadvies haar stadgenoten op om op de CPN te stemmen. Zij deed dit mede op grond van het feit dat deze partij de volledige intrekking van de 1000-gulden verdedigt, verhoging van het maximumbedrag voor studiebeurzen en verbetering van het huidige studiefinan-

cieringsstelsel wil intrekking van het wetsontwerp POSTHUMUS en kwalitatieve verbetering van het gehele onderwijs voorstaat en geporteerd is voor betaalbare huren voor studentenflats gekoppeld aan het werkelijke studenteninkomen.

Politeia-Delft is voortgekomen uit de vroegere Delftse afdeling van de democratisch-socialistische studentenvereniging DSSV-Politeia. Na jarenlang de publiciteit geschuwd te hebben, trad deze vereniging in het najaar van 1973 weer voor het voetlicht. Door het geven van scholing, het uitgeven van brochures en de Politeia-kraant (over Chili, studiefinanciering en McKINSEY) en het organiseren van demonstraties, wil deze studentenorganisatie een zo groot mogelijk aantal studenten interesseren in de strijd voor het socialisme en hen daarbij ook inschakelen. "Politeia" beschouwt actuele vraagstukken vanuit de theorie van het "wetenschappelijk socialisme" d.w.z. marxisme-leninisme.

Eind januari 1974 startte de vereniging met een nieuwe scholingscursus. Aan alle leden werd verzocht deze bij te wonen. De cursus bestaat uit een filosofie-gedeelte (waarin de methode die wordt toegepast bij het beschouwen van maatschappelijke problemen in haar ontstaan wordt gevolgd en uiteengezet), een economie-gedeelte waarin aan de hand van "Das Kapital" van MARX de werking van de kapitalistische economie wordt bestudeerd en een strategie-gedeelte. Daarin wordt duidelijk gemaakt welke rol de arbeidersbeweging en haar partij*) te vervullen heeft in de strijd voor een socialistische maatschappij. Bekend werd dat deze vorm van scholing zeer intensief is.

De aldus geschoolde studenten vormen in Delft de kern van de studentenoppositie. Zij bezetten sleutelposities in de VSSD in de Afdelings-Actiegroepen (AAG) en in diverse andere actiegroepen en comité's. Naar verluidt werd onlangs een aantal leden van "politeia" lid van de CPN.

Activiteiten/Acties

Evenals dat het geval was in december 1972, deden studenten-activisten aan de Technische Hogeschool te Delft in december 1973 pogingen de studenten aldaar tot een bezetting over te halen. In 1972 lukte dat wèl, in 1973 niet.

De actie van eind 1972 was bedoeld om de afgifte van kinderbijslagverklaringen aan studenten die de 1000 gulden collegegeld niet betaalden, veilig te stellen. Toen dat mis dreigde te gaan, gingen de studenten over tot bezetting van het hoofdgebouw van de TH, waarna het CvB opnieuw tot afgifte van de verklaringen overging.

Aan de bezettingsacties, die alom in den lande in februari 1973 plaatsvonden, deed Delft niet mee.

Acties in december 1973 waren een gevolg van de uitspraak van de universitaire kiesraad, dat ca. 2100 studenten, die geen collegegeld betaalden, en zich als examen- of tentamenstudent lieten registreren, niet mochten deelnemen aan de in december te houden verkiezingen voor de Delftse Hogeschoolraad (HR).

*) noot: de communistische partijen pretenderen de gehele arbeidersbevolking te vertegenwoordigen en te leiden.

Daarop kwam de Hogeschoolraad met een door de Afdeling Actie Groepen (AAG) ingediend voorstel de verkiezingen wel te laten doorgaan en daarnaast een "opiniepeiling" onder de 2100 uitgesloten studenten te houden. Aan alle kandidaten uit de studentengeleding zou worden gevraagd of zij wilden afzien van een eventueel door hen verworven zetel, indien de uitslag van de opiniepeiling wees op een voorkeur voor een andere kandidaat. Deze opzet mislukte doordat een der partijen die aan de verkiezingen deelnam, n.l. de Centrum-Groep*), niets voor het voorstel voelde. Een poging van de studentenactivisten om de HR over te halen toch de boycotters aan de verkiezingen te laten deelnemen, werd niet met succes bekroond. Een en ander gebeurde nadat het CvB had duidelijk gemaakt dat dit uit juridisch oogpunt onmogelijk was. Een motie van de studenten daarover werd met 23 tegen 7 stemmen verworpen. Daarna zagen de studentenactivisten het "niet meer zitten". Persberichten luidende dat opnieuw een bezetting dreigde, werden niet bewaarheid. Wellicht als pleister op de wonde besloot de Hogeschoolraad in haar vergadering van 10 december de studenten in de nieuwe samenstelling van de raad eerder dan de overige leden te laten vervangen. Al na een jaar zouden voor de studentengeleding nieuwe verkiezingen worden uitgeschreven. De Delftse HR hoopte dat dan meer duidelijkheid zou bestaan over het stemrecht van de studenten. Bij de HR-verkiezingen werden 7 AAG'ers gekozen, 57% van de studenten die mochten stemmen namen aan de verkiezingen deel.

Op 6 juni j.l. ontstonden moeilijkheden i.v.m. het stopzetten van de verkiezingen voor de afdelingsraden. De studenten, die hun collegegeld niet betaalden, mochten daaraan niet deelnemen. Op die dag bezetten ca. 150 studenten de bestuursvleugel van de TH, nadat het CvB niet was ingegaan op de eis de verkiezingen toch te laten doorgaan. Op 11 juni d.a.v. werd het gebouw, waarin zich op dat moment 200 bezetters bevonden, door de politie ontruimd.

*) Een meer behoudende groep waarin wetenschappelijk personeel en studenten zijn vertegenwoordigd.

RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN

De Groninger Studentenbond

Evenmin als dit in Amsterdam bij de ASVA het geval is, is het blijkbaar in Groningen bij de GSB (Groninger Studenten-Bond) alles koek en ei. Volgens een bericht in de Groningse Universiteitskrant (UK) van 6 februari 1974 dreigde er binnen de Groningse studentenorganisatie een ernstig conflict, nadat twee leden van die organisatie en behorend tot de actiegroep theologie voor hun lidmaatschap hadden bedankt. Zij deden dit in een schriftelijke motivering, die zij o.a. ook toezonden aan het LOG. De beide "scheurmakers", zoals zij door hun politieke tegenstanders zouden worden genoemd, protesteerden o.m. tegen het ontbreken van open discussie en vrije meningsuiting binnen de GSB. Volgens hen wordt op seminars van deze organisatie iedere discussie over interne democratisering "onder de tafel gewerkt".

De UK voegt er aan toe uit eigen informatie te hebben vernomen dat er momenteel (binnen de GSB) twee stromingen zijn, die globaal kunnen worden aangeduid met resp. het "bestuursstandpunt" en met dat van hen die dezelfde denkbeelden koesteren als de twee uitgetreden.

De redactieraad van UK heeft vertegenwoordigers van beide groeperingen voorgesteld om in een debat in het blad het conflict uit te vechten. Alhoewel het GSB-bestuur daarin aanvankelijk toestemde veranderde men naderhand van standpunt en bleek men niet meer bereid in het openbaar hierover te discussiëren.

Wellicht was de GSB bang dat meer leden van haar bond het voorbeeld van de uitgetreden zouden volgen.

De GSB en de Universiteitsraad

De Groninger Studenten-Bond die zich een bond van faculteitsgroepen noemt, besloot in april 1973 deel te nemen aan de verkiezingen van de universiteitsraad (UR). Daarbij verwierven de GSB-candidaten 9 van 11 beschikbare zetels; 51,23 % van de studenten nam deel aan de verkiezingen. Tijdens een vergadering van de UR in nieuwe samenstelling op 8 september 1973 werd een GSB-vertegenwoordiger gekozen tot voorzitter van de raad. In november 1972 riep hij op om op de CPN te stemmen.

Activiteiten/Acties

In 1973 en in de eerste maanden van 1974 vond ook aan de Groningse universiteit een veelheid van acties plaats, gericht tegen de "1000 gulden-wet", tegen bezuinigingen, tegen invoering van studentenstops. Een actie-week in november 1973, vooral tegen bezuinigingen gericht, ondervond de solidariteit van het communistische Algemeen Nederlands Jeugdverbond (ANJV).

De tijdens de acties c.q. demonstraties gehanteerde leuzen, zoals "Voor een duurtetoeslag nu" en "Voor een prijsstop aan de bron", alsook de door de GSB gestelde eis van "f 600,- ineens", lopen opvallend parallel met leuzen en eisen die van CPN zijde gelanceerd worden.

Voor 24 en 25 april j.l. plande de GSB actiedagen tegen de herstructurering, tegen de studentenstops, voor meer personeelsplaatsen en voor een volledig gedemocratiseerde universiteit. Voor de 24ste waren discussie-bijeenkomsten binnen de faculteiten gepland, terwijl 25 april een demonstratie in de binnenstad en een forum, gewijd aan de toekomst van de universiteit, zouden plaatsvinden.

Tot deze activiteiten werd volgens een bericht in "De Waarheid" ook opgeroepen door een onlangs aan de RU-Groningen opgericht "comité voor goed onderwijs" (Wanneer "De Waarheid" bepaalde groeperingen positief benadert, betekent dat als regel dat de CPN op die groeperingen invloed kan uitoefenen.) In een verklaring werd intrekking van het herstructureringsontwerp gevraagd en riep het comité studenten, stafleden en technisch-administratief personeel op aan bovengenoemde actiedagen, waartoe de GSB het initiatief nam, deel te nemen. Op 3 mei d.a.v. bezetten enige honderden studenten het academiegebouw van de universiteit in verband met de behandeling door de Tweede Kamer van de collegegeldwetswijziging, die op 1 mei j.l. aanving. Op 16 mei j.l. werd dit gebouw opnieuw bezet. Ditmaal door een honderdtal studenten verenigd in het comité "Weg met die wet nu", die met deze actie opnieuw druk wilde uitoefenen op de Kamerbehandeling. Deze bezetting werd georganiseerd door het comité "Weg met die wet", dat werd ondersteund door de GSB. Deze actie duurde tot en met 9 mei. Op 15 mei d.a.v. werd dit gebouw opnieuw bezet. De bedoeling was om met deze actie druk uit te oefenen op de Tweede Kamerbehandeling. Toen bleek dat de Kamer niet aan het debat over de collegegelden was toegekomen, besloten de studenten op 16 mei om de bezetting te beëindigen.

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT NIJMEGEN

Evenals dat in 1973 het geval was, vond in 1974 een reeks bezettingen van instituten plaats.

Bij al deze bezettingen speelden de "socialistische studentenbonden" een belangrijke rol. Dat was ook het geval bij de activiteiten in 1974, i.v.m. de benoeming van een wetenschappelijk medewerker, waarbij zich overigens een soortgelijke situatie voordeed als in 1973. Ging het in dat jaar om de benoeming van een medewerker aan het politicologie-instituut , in 1974 was dat het geval met een medewerker in de taalkunde. De studenten van de socialistische studentenbond STUKOM (Studie Kommissie Nederlands) waren geporteerd voor drs , eertijds vooraanstaand studentenactivist in Nijmegen. Deze actie werd gestaakt toen bekend werd dat de betrokkene zich wegens familie-omstandigheden had teruggetrokken.

De socialistische studentenbonden

In Nijmegen bestaat op vrijwel elke faculteit een "socialistische studentenbond". Deze ontstonden in 1971 uit een discussie van enige kaderleden van de Unie van Studenten te Nijmegen (USN) over de zgn. revolutionaire studentenpolitiek, die de relatie tussen de studenten en de arbeidersbeweging moest aangeven en een "ondersteuning van de revolutionaire arbeidersstrijd" moest inhouden. Deze discussie was ontstaan doordat bedoelde kaderleden van mening waren dat de USN zich zou moeten bezighouden met het organiseren van studenten op hun eigen faculteit en het leveren van kritiek op de daar beoefende wetenschap en het gegeven onderwijs. Het USN-bestuur daarentegen achtte een dergelijke discussie niet zinvol, aangezien studenten slechts door het voeren van politieke strijd tot een revolutionair bewustzijn zouden komen en niet door het abstract discussiëren over revolutionaire studentenpolitiek.

Toen in diezelfde periode een aantal USN-leden werd geroyeerd wegens het geven van een andere bestemming aan voor een staking ingezameld geld, ontstond er een splitsing in de studentenunie, die uiteindelijk leidde tot het ontstaan van de "socialistische bonden".

Een socialistische studentenpolitiek houdt volgens hen o.a. in: het leveren van systematische kritiek op de burgerlijke wetenschap, bestudering van het "wetenschappelijk socialisme", ondersteuning van de strijd voor de arbeidersklasse, strijd tegen "de 1000-gulden", onderzoek naar maatschappelijke achtergronden van de herstructurering, enz. Volgens de USN zijn thans enige socialistische bonden, zoals de psychologenbond, de filosofenbond en de actiegroep medicijnen, invloedrijke faculteitsgroepen van deze studentenorganisatie.

Activiteiten/Acties

De activiteiten in 1974 (bezettingen, demonstraties) waren gericht tegen de invoering van de Wet Universitaire Bestuurshervorming (WUB), tegen studentenstops, tegen te lage tentamencijfers c.q. te zware tentamen-eisen.

Naarmate het jaar vorderde, manifesteerde zich een escalatie in de acties en tegenmaatregelen aan de Nijmeegse universiteit. De reeks van conflicten kreeg een meer dan lokale betekenis: eind maart namen aan een demonstratie tegen de staf van het instituut Nederlands, waar in een kleine duizend studenten meeliepen, vertegenwoordigers

van de ASVA en van de SRVU deel, naar zij verklaarden namens het LOG. Bovendien manifesteerden zich tijdens deze demonstratie niet alleen de socialistische studentenbonden en de USN, maar ook de Kommunistische Studentenbond (KSB) en de Marxistisch-Leninistische Studentenbond (MLS). Een demonstratieve vergadering, bedoeld als uiting van solidariteit met de bezetters van een reeks instituten, werd bijgewoond door delegaties uit andere universiteitssteden.

Opvallend was de deelname aan een demonstratie op 4 april (waaraan plm. 1000 studenten deelnamen) van _____, voormalig student en thans lid van het Centraal Comité van de Socialistische Partij (SP) die, anders dan de naam zou doen vermoeden, een afsplitsing is van de maoïstische Kommunistische Eenheidsbeweging Nederland (KEN-ml). Dat de SP bij de recente gemeenteraadsverkiezingen in Nijmegen 2 zetels veroverde, is waarschijnlijk indicatief voor de aanhang van deze partij onder de Nijmeegse studenten.

ERASMUSUNIVERSITEIT TE ROTTERDAM

De Algemene Rotterdamse Studentenbond (ARSB) ontstond in december 1972 uit de Bond van Boycotters die door Rotterdamse studenten werd opgericht na de bezetting van het inschrijvingsbureau van de medische faculteit in september 1972. Een en ander vond plaats om de Rotterdamse studentenoppositie te bundelen in verband met de maatregelen tegen de collegegeldboycotters. De ARSB onderhoudt contact met het LOG.

Rotterdamse studentenactivisten organiseerden in de tweede helft van februari en begin maart 1973 korte bezettingsacties. Aan de eerste namen ca. 100 studenten deel, aan de tweede ruim 150 en aan die van 1 maart ca. 40.

In augustus 1973 besloot de ARSB ook dit collegejaar de boycot van de 1000-guldenwet voort te zetten op principiële gronden.

In november 1973 haalden de Rotterdammers het nieuws door i.v.m. de opening van de universiteit een groot aantal valse toegangsbewijzen voor het officiële gedeelte in omloop te brengen.

Kritiek op het LOG

In een evaluatie van de ARSB dd. juli 1973 die werd samengesteld i.v.m. een in augustus te houden LOG-seminar, wordt o.m. kritiek geïoefend op het landelijk overleg. Gesteld wordt dat de praktijk van de massa-acties ontworpen door het LOG leert dat er van verdieping en theorieverruiming geen sprake is. Daardoor is het volgens de Rotterdammers niet uitgesloten dat de massa-actie in een impasse kan geraken. Men acht het daarom noodzakelijk, dat het LOG zich bezint op de door haar gevoerde strategie, omdat het vrijwel zeker is dat de KSB van een dergelijke impasse zal profiteren.

Volgens de ARSB hebben de massa-acties vrijwel uitsluitend tot resultaat gehad, dat aangetoond wordt dat grote groepen studenten tegen "de 1000 gulden" zijn. Toch moet de afnemende massaliteit van deze acties te denken geven. Rotterdam meent in het LOG te moeten bespeuren, dat de massa-acties gevoerd worden om de acties zelf.

Voorts stelt de ARSB, het merkwaardig te vinden dat de afvaardiging van sommige grondraden naar het LOG bestaat uit bestuursleden van die grondraden. Daardoor wordt de noodzakelijke democratische controle op hetgeen deze afvaardigingen in het LOG naar voren brengen, onmogelijk. Een en ander wordt mede veroorzaakt doordat dezelfde personen verschillende functies hebben, hetgeen zou kunnen leiden tot monopolisering van informatie.

Kritiek op ASVA

De positie van de ASVA in het LOG is de ARSB een doorn in het oog. Vol wantrouwen wordt geconstateerd, dat het monopoliseren van contacten met politieke partijen, vakbonden, politieke of andersoortige jeugdorganisaties en persmedia ertoe kan leiden, dat deze grondraad ofwel uitnodigingen voor congressen, besprekingen met politieke partijen en persconferenties voor zichzelf houdt, of privé-beslissingen hierover neemt, dan wel de kleinere grondraden hierover niet of veel te laat op de hoogte stelt.

Tenslotte meldt de ARSB, dat uitnodigingen voor tussentijdse LOG-vergaderingen de ARSB slechts bij tijd en wijle bereiken. "De ingrijpende beslissingen die dan genomen worden, komen dan met grote stelligheid namens het gehele LOG in de ochtendkrant, waardoor menig ARSB-lid in verlegenheid wordt gebracht", aldus de ARSB.

RIJKSUNIVERSITEIT LEIDEN

De Leidse Studentenbond

De in februari 1972 opgerichte Leidse Studentenbond (LSB), die zich een "politieke vakbond"*) noemt en de strijd zegt aan te binden tegen de krachten in de maatschappij die de positie van de studenten en het universitair onderwijs bedreigen, beperkte na een korte bezetting in februari 1973 haar activiteiten vrijwel uitsluitend tot het schrijven van artikelen. Deze verschenen met een zekere regelmaat in "Acta et Agenda", het informatie- en opinieblad van de Leidse Universiteit en handelden over de opzet van de eigen organisatie (de LSB is opgebouwd uit subfaculteitsgroepen), de studentenstops, de huurverhoging van studentenkamers en de 1000-guldenwet, inclusief de collegegeldverlaging. Daarnaast werden enkele bijeenkomsten georganiseerd, zoals die in september 1973 (met medewerking van de studentendekenen) over de studie-financiering, de oliecrisis (samen met de Katholieke Werkende Jongeren - KWJ) en in april j.l. een avond gewijd aan de herstructureringsvoorstellen van wijlen prof. POSTHUMUS.

Tenslotte nam de LSB in het najaar van 1973 deel aan een demonstratieve bezetting van nog in aanbouw zijnde studentenflats. Dat gebeurde in samenwerking met de KWJ en het NVV-Jongerencontact en was bedoeld om de aandacht te vestigen op de kamernood van werkende jongeren. Het blad "Student" van december 1973 schreef over deze activiteit dat het een eerste manifestatie was van het groeiend samenwerkingsverband tussen studenten en werkende jongeren, dat in de toekomst verder uitgebreid zou worden.

*) Zoals vermeld, een organisatie die zich belangenbehartiging op basis van een marxistische maatschappijvisie ten doel stelt.

KATHOLIEKE HOGESCHOOL TILBURG

De Kommunistische Studentenbond

In Tilburg, waar de grondraad ATSO (Algemene Tilburgse Studenten Organisatie) reeds jaren van het toneel is verdwenen, vervult de Kommunistische Studentenbond (KSB) de rol van spreekbuis van de studentenoppositie.

De KSB nam in 1973 deel aan de verkiezingen voor de Hogeschoolraad. Zij slaagde erin, drie van de 7 studentenzetels te veroveren (de sociale faculteit leverde twee KSB-zetels op, de economische faculteit één). Bovendien kreeg de KSB een vierde afgevaardigde aan haar zijde, nl. de afgevaardigde van de rechtenfaculteit die weliswaar geen lid van de KSB was, maar wel achter haar programma stond.

Het Progressief Front

Aan de verkiezingen voor de Hogeschoolraad nam in 1973 behalve de KSB het "Progressief Front" deel, dat de 3 resterende studentenzetels in dat college wist te bezetten. Het Progressief Front, opgericht in februari 1973, ontwikkelde zich in de richting van een "politieke vakbond", te vergelijken met de ASVA, en mitsdien tot politiek tegenstander van de KSB. Dat het PF zou deelnemen in het LOG - een gegeven dat is ontleend aan een onbevestigd bericht - past dan ook in dit patroon.

Conflict KSB-PF

In augustus 1973 deed het Progressief Front een poging, te komen tot heroprichting van de Tilburgse grondraad, middels een te vormen "werkgroep grondraad".

Het Progressief Front ontving bij dit streven steun van de ASVA en van de Tilburgse afdeling van de CPN.

De KSB slaagde er evenwel in, deze opzet te torpederen. Door onuitgenodigd op de oprichtingsvergadering van de "werkgroep grondraad" te verschijnen en ter plekke een discussie te forceren, wisten de KSB-leden het organiserende PF en de aanwezige ASVA-vertegenwoordiger te overdonderen. Toen bovendien de animo van de aanwezigen voor een "werkgroep grondraad" gering bleek, trok het Progressief Front zich geheel uit deze opzet terug. De KSB greep daarop de kans aan, de "werkgroep grondraad" te continueren, maar nu onder haar leiding. Hoewel het niet duidelijk is, of de KSB inderdaad een grondraad wil vormen, heeft zij in elk geval bereikt dat er geen "politiek vijandige" grondraad van de grond is gekomen.

Activiteiten KSB

In september 1973 richtte de KSB binnen de Tilburgse rechtenfaculteit een "examencollectief" op, dat zich ging bezighouden met het "kritisch volgen" van examens en tentamens. Op de eerste vergadering van het "collectief" (bijgewoond door ca. 70 studenten) werd uiteengezet, dat men gevallen van willekeur bij de beoordeling van tentamen-resultaten zou signaleren en verzamelen. De KSB-afgevaardigden in de Hogeschoolraad zouden in dat college de geconstateerde

gevallen dan aan de kaak stellen.

Een soortgelijk "collectief" werd gevormd binnen de faculteit economie.

Niet alleen in haar ideologie, maar ook in haar uitingsvormen vertoont de KSB een aantal trekken die typerend zijn voor een extremistische organisatie. Enerzijds schrikt de KSB niet terug voor de toepassing van (een lichte vorm van) terreur, anderzijds streeft zij ernaar, bijzonderheden over organisatie en leden zoveel mogelijk intern te houden. Zo slaagde de KSB erin, door het systematisch toepassen van "pesterijen" gedurende een reeks van maanden, een haar onwelgevallige wetenschappelijk medewerker ontslag te doen nemen. Anderzijds wist de KSB de Hogeschoolraad zover te krijgen, dat de uitgave van de jaarlijkse studenten Almanak (waarin de namen en adressen van alle studenten voorkomen) werd stop gezet. Motief: uitgave van de almanak zou een inbreuk op de privacy van de studenten betekenen.

TECHNISCHE HOGESCHOOL TWENTE

Aan deze technische hogeschool werden in 1973 weinig studentenactiviteiten ontplooid. Ze bleven beperkt tot een handtekeningactie tegen de "1000 gulden" in februari en een onderzoek naar de inkomsten van de studenten in april.

Tenslotte werd bij het begin van het collegejaar 1973-1974 door de SRD voorlichting gegeven aan eerstejaarsstudenten over de boycot. Begin november volgde een korte studentenactie voor het verkrijgen van kinderbijslagbewijsjes.

In 1974 werden aan de TH Twente geen acties waargenomen.

THEOLOGISCHE HOGESCHOOL KAMPEN

De Kamper Studentenbond

Op 13 september 1973 werd de Kamper Studenten Bond opgericht. Daarin willen de studenten zich presenteren als een zelfstandige groepering die zich bezighoudt met de onderwijsproblematiek, zowel plaatselijk als landelijk. De studenten willen o.m. verkorting van de studieduur en een eigen inbreng in het studieprogram, dat tot nu toe van bovenaf is opgelegd. Ook ijveren de studenten voor algehele democratisering. Om te beginnen is onvoorwaardelijke vertegenwoordiging geëist in bestuur en commissies. Tenslotte moet volgens hen de theologie aan de maatschappelijke ontwikkelingen worden getoetst.

Voor zover thans bekend is de bovenstaande ontwikkeling nog gaande. Resultaten ervan zijn dzz. niet bekend.

LANDBOUWHOGESCHOOL WAGENINGEN

In februari 1973 organiseerden de Wageningse Studentenorganisatie en Wageningse Studentenraad (WSO/Wastra) verschillende bijeenkomsten die aan de "boycot" waren gewijd. Op één daarvan werd besloten vooralsnog van bezettingsacties af te zien om de interne verhoudingen niet nodeloos te verscherpen.

Tot begin september bleef het derhalve rustig in Wageningen. Toen bezetten 40 à 50 studenten gedurende twee dagen het inschrijvingsbureau van de LBH. Op 25 september staakten de studenten van de afdeling Landschapsarchitectuur het bijwonen van de colleges om kracht bij te zetten aan hun eis het docentenbestand uit te breiden. Op 25 oktober gingen ca. 60 studenten tot bezetting van het wiskundegebouw over. Zij wilden een uitspraak inzake de intrekking van de controle op de betaling van het collegegeld. Toen een groep andere studenten de bezetters op 30 oktober wilde verwijderen, greep de politie in en maakte een eind aan de actie.

Op een vergadering van de Wastra op 14 november 1973 werd besloten eind januari 1974 een WSO-seminar te organiseren, waar gesproken zou worden over de herstructurering van het Wetenschappelijk Onderwijs volgens de voorstellen van POSTHUMUS. Over de resultaten van dit seminar is dzz. niets bekend geworden.

Wat de hogeschool- en de faculteitsraad betreft, in 1973 riep de Wastra de studenten op hun stem uit te brengen op de Progressieve Studenten Fractie (PSF), die volgens haar "de beste en meest echte" vertegenwoordiging in de nieuwe raden zou vormen.

Van de studenten nam ruim 55% deel aan de verkiezingen van de hogeschoolraad. Van de 9 gekozen studenten-leden behoorden er 6 tot de PSF. Bij de faculteitsraad waren deze cijfers 6 van de 8.

TECHNISCHE HOGESCHOOL EINDHOVEN

Een in augustus 1972 opgerichte "boycot-actiegroep" werd in februari 1973 weer actief toen leden ervan eerst de studentenadministratie en vervolgens het gehele hoofdgebouw bezetten. Nadat leden van het Eindhovens Studenten Corps daarna eigenhandig geprobeerd hadden de bezetters te verdrijven, werd het gebouw na sommatie, door de bezetters ontruimd.

Naar verluidt werd nadien onder invloed van de KSB (Kommunistische Studentenbond) de actiegroep ontbonden. De KSB bleef een rol spelen toen discussiegroepen van KSB'ers en sympathisanten ontstonden, die later leidden tot de vorming van cellen.

Eind september 1973 organiseerde de KSB op de afdeling bedrijfskunde een seminar over "de strijd tegen de kapitalistische opvoeding". Het congres werd bijgewoond door twee afgevaardigden van het marxistisch-leninistische Kommunistische Studenten Verband (KSV), de studentenorganisatie van de maoïstische KPD uit Bonn.